

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 3 Ιανουαρίου 2022
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Hercules boves Geryonis ex Hispania in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Romulus urbem Romam condidit. **Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de via fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos.** Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergit ad proximam speluncam;

.....
C. Plinius Marcellino suo salutem

Tristissimus haec tibi scribo: Fundāni nostri filia minor mortua est. Eā puellā nihil unquam festivius, nihil amabilius nec longiōre vitā dignius vidi. [...] ut nos amīcos paternos et amanter et modeste complectebātur! **ut nutrīces, ut paedagōgos, ut praeceptōres diligēbat! quam studiōse, quam intellegenter lectitābat!**

.....
Aesopi nostri Licinus servus tibi notus Roma Athenas fugit. [...] **Postea Plato quidam Sardinianus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit.** Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc.

.....
Tum adolescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; **et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt.** Sed consul, cum in castra revertisset, adolescentem, cuius opera hostes fugati erant, morte multavit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε όσα τμήματα των αποσπασμάτων είναι γραμμένα με έντονη γραφή.

Μονάδες 20

B1.α. Να ελέγξετε την εγκυρότητα των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας το γράμμα Σ, αν η πρόταση είναι Σωστή ή το γράμμα Λ, αν η πρόταση είναι Λάθος.

I. Η γενέθλιος χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας τοποθετείται περίπου στα μέσα του 2ου π.Χ. αιώνα.

II. Η «Αινειάδα» του Πόπλιου Βεργίλιου Μάρωνα, του εθνικού ποιητή των Ρωμαίων, που αποτελεί ίσως το «πιο κλασικό έργο όχι μόνο της ρωμαϊκής αλλά και ολόκληρης της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας» είναι ένας περίπλοκος και πολυδιάστατος συνδυασμός της Οδύσσειας και της Ιλιάδας σε πινδαρικές διαστάσεις και γραμμένο σε σαντούρνιο στίχο.

III. Οι Τίβουλλος και Θβίδιος υπήρξαν από τους κορυφαίους ελεγειακούς ποιητές κατά τους Αυγούστειους χρόνους.

IV. Ο κέντρον είναι ένα ποίημα που προκύπτει από τη συγκόλληση στίχων κλασικών συγγραφέων και αποτελεί ένα νέο είδος ποίησης που εμφανίζεται περίπου στα τέλη του 5ου αιώνα μ.Χ.

V. Κατά τον 4ο μ.Χ. αιώνα ανατέλλει στη Δύση ένας νέος λαμπρός αστερισμός τριών ιεραρχών με πλούσιο και ποικίλο, πεζογραφικό κυρίως, έργο μεταξύ των οποίων «ο πατέρας της δυτικής υμνογραφίας» ο Αυγουστίνος.

Μονάδες 5

B2.β. Να σχολιάσετε την “*imitatio*” και “*aemulatio*” του ρωμαίου λογοτέχνη.

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

B3. Να εντοπίσετε τις λατινικές λέξεις των κειμένων που συνδέονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: *σπήλαιο, σέρβις, οπερατέρ, σκαρίφημα, ρεβέρ, πτώση, στούντιο, κουστωδία, μερίδιο, πλοκή.*

Μονάδες 10

Γ1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- **boves:** την αφαιρετική του πληθυντικού αριθμού
- **gregem:** την κλητική του ενικού αριθμού
- **nutrices:** την ίδια πτώση στον άλλον αριθμό
- **adulescens:** τη γενική πληθυντικού αριθμού
- **certamen:** την ονομαστική πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 5

Γ1.β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

- **tristissimus:** την αφαιρετική ενικού αριθμού στον συγκριτικό βαθμό στο γένος που είναι
- **minor:** τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
- **dignius:** την ίδια πτώση του άλλου αριθμού
- **amanter:** τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
- **summaque:** τον ίδιο τύπο στον συγκριτικό βαθμό

Μονάδες 5

Γ1.γ. Στην παρακάτω περίοδο λόγου να εντοπίσετε τις αντωνυμίες και να τις μεταφέρετε στον άλλον αριθμό, διατηρώντας το γένος τους.

Tristissimus haec tibi scribo: Fundani nostri filia minor mortua est. Ea puella nihil umquam festivius.

Μονάδες 5

Γ2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (όπου χρειάζεται να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

- **refecisse:** το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα και στις δύο φωνές
- **dormivisse:** τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή
- **pergit:** το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στην ίδια φωνή

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

- **aspexit:** το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην άλλη φωνή
- **complectebatur:** το απαρέμφοτο του μέλλοντα
- **esse:** το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα
- **cognovisset:** την αφαιρετική του σουπίνου
- **investiga:** το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
- **rediens:** το πρώτο ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα και το τρίτο πληθυντικό της προστακτικής του μέλλοντα
- **permotus:** την αφαιρετική του ενικού αριθμού της μετοχής του ενεστώτα στο θηλυκό γένος
- **spoliavit:** τη γενική του πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους της μετοχής του μέλλοντα

Μονάδες 11

Γ2.β. **fertur:** Να γράψετε το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική όλων των χρόνων στη φωνή που βρίσκεται (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο του ρήματος, όπου είναι αναγκαίο).

Μονάδες 4

Δ1.α. **Tu hominem Romam mitte:** Να επαναδιατυπώσετε την πρόταση ώστε να δηλώνεται απαγόρευση και με τους δυο τρόπους.

Μονάδες 4

Δ1.β. **adduxisse:** να χαρακτηρίσετε συντακτικά το απαρέμφοτο (μονάδα 1), να δηλώσετε το υποκείμενό του και να δικαιολογήσετε την πτώση του (μονάδες 2).

Μονάδες 3

Δ1.γ. **eā puellā nihil festivius:** Να δηλώσετε τον β΄ όρο σύγκρισης με ισοδύναμο τρόπο.

Μονάδες 3

Δ1.δ. **cuius opera:** να δηλώσετε το νόημα της περιφρασης με εμπρόθετο προσδιορισμό.

Μονάδες 2

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

Δ1.ε. Ephesi: να δηλώσετε την ίδια επιρρηματική σχέση αντικαθιστώντας το **Ephesi** όνομα πόλης με το **Asia**.

Μονάδες 2

Δ1.στ. Να συμπληρώσετε στην παρακάτω πρόταση το κενό που υπάρχει με τη χρήση της κατάλληλης πτώσης.

Adulescens accusatus est (= κατηγορήθηκε) _____ (dedecus, dedecoris).

Μονάδα 1

Δ2.α. Στην παρακάτω πρόταση να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική:

Plato quidam hominem comprehendit

Μονάδες 4

Δ2.β. Aesopi nostri Licinus servus tibi notus Roma Athenas fugit: Να μετατρέψετε τη σύνταξη της παραπάνω πρότασης σε απαρεμφατική με εξάρτηση από το προσωπικό ρήμα **existimatur**.

Μονάδες 2

Δ2.γ. Cum ex Aesopi litteris eum fugitivum esse cognovisset: να αναγνωρίσετε τον σύνδεσμο εισαγωγής της δευτερεύουσας πρότασης και να εξηγήσετε τον ρόλο του (μονάδες 2). Ακολούθως να δικαιολογήσετε τον χρόνο εκφοράς της πρότασης με βάση τους κανόνες της ακολουθίας των χρόνων και να δηλώσετε τη χρονική σχέση που εκφράζει (μονάδες 2).

Μονάδες 4

Δ2.δ. Ubi Hercules e somno excitatus gregem aspexit: να αντικαταστήσετε τη δευτερεύουσα με μια ισοδύναμη που όμως να εκφέρεται με υποτακτική. Να κάνετε τις αναγκαίες μεταβολές στη σύνταξη λαμβάνοντας υπόψη την ακολουθία των χρόνων.

Μονάδες 2

Δ2.ε. in certamen, tecum, tibi: να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παραπάνω όρους.

Μονάδες 3